

ЭЛБЭГЭЭР, ҺАЙН ШАНАРТАЙГААР

Осод болон трикотаж хубсаан, гутал, нария сэмбэ... шаажан гүйлгэвч амнарта, электротайник, хубсаан... машина, мебель болон хэрэгсэлэй ондооны хэв...

Эдэб явзын эд бараа, гэрэй хэрэгсэлүүдэе бүтээх... муудал партин XXV съезд дээр онсо нуури эзлээ...

Энэний ашаар байгша онгой түрүүшын хахад жэлэй... шадда 140,1 миллион түхэригэй арад зоной хэрэглэй...

Гэжэй хамта, хэрэглэй зүйлүүдэе бүтээх, шана... нхайнууд хэрэгсэлэй гэрэй хэрэгсэлүүдэе бүтээх...

Энэ ашаар байгша онгой түрүүшын хахад жэлэй... шадда 140,1 миллион түхэригэй арад зоной хэрэглэй...

Энэ ашаар байгша онгой түрүүшын хахад жэлэй... шадда 140,1 миллион түхэригэй арад зоной хэрэглэй...

Энэ ашаар байгша онгой түрүүшын хахад жэлэй... шадда 140,1 миллион түхэригэй арад зоной хэрэглэй...

Энэ ашаар байгша онгой түрүүшын хахад жэлэй... шадда 140,1 миллион түхэригэй арад зоной хэрэглэй...

Энэ ашаар байгша онгой түрүүшын хахад жэлэй... шадда 140,1 миллион түхэригэй арад зоной хэрэглэй...

Энэ ашаар байгша онгой түрүүшын хахад жэлэй... шадда 140,1 миллион түхэригэй арад зоной хэрэглэй...

БУРЯД УНЭН

СОВЕТСКОЕ СОЮЗНОЕ КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ПАРТИИ БУРЯДАЙ ОБКОМОЙ. БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

Газетний 1921 оной декабрин 21-нээ гарана № 186 (14908) 1978 оной августын 12, суббото Сэн 2 мүнэн.

ФОТО РЕПОРТАЖ САБШАЛАН ДЭЭРЭ...

Зэдын районой ажахын нийтин малда тэжээл бэлдэхэ хүдэлмэрийд найнаар бэлдэнэ. Тинимэше байха ёһотой, Юуб гэрэй, энэ районой ажахынуд хадаа республика дотороо адууна мал эгээл олоор эрхидэг ха юм. Сабшалан болон таряалангай ургаса дээшлүүлхэ, һайн шанартай тэжээл бэлдэхэ талаар һүүлэй жэлүүдэе районой дотор ехэ хүдэлмэри хэгдэхэй. Убне сабшала дээрэ оньһон техникэ бури олоор хэрэглэгдэнэ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз районой томо ажахын нийтин үзэн юм. Эндэхэ колхозингууд үбне хуряалгада һайнаар бэлдэжэ, бүхэ техникэе, бусад ээр эмсэгэе сар соонь түхээрһон байгаа. Тингээд харюусалгада энэ хүдэлмэрэе хага сагтавь ажилһон байна.

Убне сабшаха, сенаж дараа хүдэлмэрийд бүхэ колхозингууд хабаадана гэхэдэ алдуугуй. Тэдэний дунда малшад, һургуулийн шабиннар, студентээр олон. Тингээ хамтадаа хори гаран бригада, эвено эмхидгэгдэһон байгаа. Тэдэний дунда социалис мурьсөөн эмхид хэгдээд, дүшүүдэе 5-5 хоногто гаргагдана, эрхимлэгшэдэе урмашуулагдана.

Убнэшэдэй дунда дэлгэрэнгүй хуряалгада һайнаар бэлдэжэ, бүхэ техникэе, бусад ээр эмсэгэе сар соонь түхээрһон байгаа. Тингээд харюусалгада энэ хүдэлмэрэе хага сагтавь ажилһон байна.

Убнэшэдэй дунда дэлгэрэнгүй хуряалгада һайнаар бэлдэжэ, бүхэ техникэе, бусад ээр эмсэгэе сар соонь түхээрһон байгаа. Тингээд харюусалгада энэ хүдэлмэрэе хага сагтавь ажилһон байна.

Убнэшэдэй дунда дэлгэрэнгүй хуряалгада һайнаар бэлдэжэ, бүхэ техникэе, бусад ээр эмсэгэе сар соонь түхээрһон байгаа. Тингээд харюусалгада энэ хүдэлмэрэе хага сагтавь ажилһон байна.

Убнэшэдэй дунда дэлгэрэнгүй хуряалгада һайнаар бэлдэжэ, бүхэ техникэе, бусад ээр эмсэгэе сар соонь түхээрһон байгаа. Тингээд харюусалгада энэ хүдэлмэрэе хага сагтавь ажилһон байна.

Республикымнай ажалмай 1981

ХҮН БҮХЭНЭЙ ХУБИТА

Улаан-Удын нарин сэмбэ комбинатай хүдэлмэришд эрхим шанартай продукци ехээр гаргах хэрэгтэ анхарал хардуула. Шэнэ, түрүү онот арга үйлдэбэрийд амжалтагайгаар нэбтэргүүлнэ. Продукцинын шанар һайжаруула хүдэлмэри эмхидгэһон хүдэлмэри Лывсоно онот арга эднээр хэрэглэжэ захалаа. Мүнөө 46 стандарт зохиогдоод, үйлдэбэрийд нэбтэргүүлэгдэжэ байна. Комбинатай хүдэлмэришд хаба шадалаа, дүй дүршлээ сүм ажалдаа зориулаха, һайн үрэ дүнгүүдэе туйлана.

Жэшээлхэдэ, коммунист В. Р. Дмитриевагай хүтэлбэрийдгэ бригадайн гэшүүд эрхим шанартай продукци ехээр гаргах, табан жэлэй даабари болзорһонь урид дүргэхэ гэгээн үүсхэд гэрээ гээ бэлэй. Комбинатай 464 хүдэлмэришд энэ һайн һайлбэрийд нэбтэргүүлэгдэжэ юм. Хүдэлмэришд шанарай түгөө шангаар тэмсэнэ.

ХАБАЯА ХАРУУЛНА

Удын түмэр замай техник дүргээд, локомотивна деподот машинистын туһалааштар хүдэлнэ. Тэрэ богинохон болзорой туршада электровоз жолоодохо хүнгэн бэшэ ажалда дүршэбэ. 1976 онһоо хойшо электровозой машинистаар ажаллана. 1977 ондо 70 мянган киловатт-час элээр арбалаад байна. Гурбан жэватт-час электрын элээр арбалһан юм. Олон жэл деподот хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болорһонь машинистнууд нимэ ехээр электрын элээр хүсэ арбалдаггүй.

Залуу хүдэлмэришд гурбадахы, габшагай ажалай жэлдэ янала эдэбхитэйгээр ажаллана. Жэлэй эхинһээ 32 мянган киловатт-час элээр арбалаад байна. Гурбан жэватт-час электрын элээр арбалһан юм. Олон жэл деподот хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болорһонь машинистнууд нимэ ехээр электрын элээр хүсэ арбалдаггүй.

ОЛОНОЙ ТЭМСЭЛ ОХИТОЙ...

ЛВРЗ-дэ Ленинэй орденот баруулагданаар 30 жэл гүйсэбэ. Энэ хутасаа соо тус коллектив нилээд урсаа. Заводот цехүүд элээр бэлдэжэ, үйлдэбэрийд ажиллаха, эрхим шанартай продукци ехээр гаргах, табан жэлэй даабари болзорһонь урид дүргэхэ гэгээн үүсхэд гэрээ гээ бэлэй. Комбинатай 464 хүдэлмэришд энэ һайн һайлбэрийд нэбтэргүүлэгдэжэ юм. Хүдэлмэришд шанарай түгөө шангаар тэмсэнэ.

«ПРОГРЕСС-3» ГЭЖЭ АШААНАЙ ОНГОСО «САЛЮТ-6»

«СОЮЗ-29» ГЭЖЭ ЗАМБУУЛИНАЙ КОМПЛЕКСТОЙ ЗАЛГАЛДАБА ТАСС-ай мэдээсэл

«Прогресс-3» гэжэ ашаанай транспортнай автомат онгосо 1978 оной августын 10-да Москвагай сагаар 3 чата «Салют-6» — «Союз-29» гэжэ жолоодогон нилдэг замбуулинай комплекстой залгалдаа. Ашаанай онгосо жолоодогон нилдэгэ ябаа комплексо экипажай акамидрал хангаха ба научна шэнжэлгэнүүд болон туршалга.

Элитэ ехэ барилганууде бүтээгшэдтэ

Москвагай, Ленинградгай, Минскийн, Ташкентин, Владимирин, Илпешчин, Ригин ба Фрунзин, Волгоградгай Свердловскийн болон бусад городуудай олон проектшад архитекторнууд барилгашад гайхамшаг һайн проектуудай ба тэдэ проектуудай ёһоор барилганууде хэһэнэй түлөө СССР-эй Министруудэй Соведэй 1978 оной шангуудта хүртээ, (ТАСС).

ЭРХИМ ҺАЙНААР, ТҮРГЭНӨӨР, ГОЁ ҺАЙХАНААР БАРИХА

Гайхамшаг һайн проектуудай ба тэдэ проектуудай ёһоор барилганууде хэһэнэй түлөө СССР-эй Министруудэй Соведэй 1978 оной шангуудта хүртээ, (ТАСС).

Гайхамшаг һайн проектуудай ба тэдэ проектуудай ёһоор барилганууде хэһэнэй түлөө СССР-эй Министруудэй Соведэй 1978 оной шангуудта хүртээ, (ТАСС).

ТАСС ШЭНЭ ҺОНИН

ҮНДЭР ДЭЭДЭ ШАГНАЛ

Революциной хүдэлмэришд хэбэ ажилһонд эхэ габэ, януудтай байһанайн, Эсэгтэ ороноо хамгаалһын Агуу-Ехэ дайнай жэлүүдтэ немедфашис булмитарашадтай тэмсэлдэ эдэний оруулһан хубитынь түлөө, ажа...

БАРИЛГАШАДАЙ ҺАЙНДЭРЭЙ УРДА ТЭЭХЭНЭ

Манай ороной солото барилгашад уулзалга социалис мурьсөөндэ илагшад ай акалай шалгалта болобо. Энэ уулзалга Барилгашад үдэртэ зориулагдана, СССР-эй Революцинын түбэй музей дотор августын 10-да үнгэргэгдэбэ. Магнитка ба Днепропетровскэ бодхоон хүнүүд орон доторхи промышленна томо томо комплексууде, нилсэл хотын олимпын хурал барилганууде мүнөө бүтээжэ байгшад сугларба.

Бурадай АССР-эй Верхвэно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НУХЭД Н. С. ИВАХИНОВ, В. П. КОНДАКОВ, В. С. ОЧИРОВ ГЭГШЭДТЭ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ СОВЕЛОЙ ГАВЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛГЭШЭ ГЭБЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРТЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Финицкэ культура болон спортын хургалт хургалта байһанайн түлөө Бурадай АССР-эй соёлот гавьяата хүдэлмэришдэ рэһон хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо: Ивахинов Нима Сосорович — «Динамо» гэжэ финицкэ культури-спортивна бүлгэмэй хүүгэдэй эдиршүүлэй спортивна һургуулийн директор. Кондаков Владимир Петрович — «Спартак» гэжэ һайн дуранай спортивна бүлгэмэй областной соведэй гавша. Очиров Виктор Семенович — Баргаанай районот хүүгэдэй-эдишүүлэй спортивна һургуулийн дүрэ булалдалтын барилдаагаар ахалгаша тренер.

Бурадай АССР-эй Верхвэно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НУХЭД Н. С. ИВАХИНОВ, В. П. КОНДАКОВ, В. С. ОЧИРОВ ГЭГШЭДТЭ БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ СОВЕЛОЙ ГАВЬЯАТА ХҮДЭЛМЭРИЛГЭШЭ ГЭБЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРТЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Финицкэ культура болон спортын хургалт хургалта байһанайн түлөө Бурадай АССР-эй соёлот гавьяата хүдэлмэришдэ рэһон хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо: Ивахинов Нима Сосорович — «Динамо» гэжэ финицкэ культури-спортивна бүлгэмэй хүүгэдэй эдиршүүлэй спортивна һургуулийн директор. Кондаков Владимир Петрович — «Спартак» гэжэ һайн дуранай спортивна бүлгэмэй областной соведэй гавша. Очиров Виктор Семенович — Баргаанай районот хүүгэдэй-эдишүүлэй спортивна һургуулийн дүрэ булалдалтын барилдаагаар ахалгаша тренер.

Бурадай АССР-эй Верхвэно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ. Бурадай АССР-эй Верхвэно Соведэй Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЯКОВ. Улаан-Удэ хото, Соведүүдэй байшан. 1978 оной августын 9.

Бурадай АССР-эй Верхвэно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ. Бурадай АССР-эй Верхвэно Соведэй Президиумэй Секретарь И. ЧЕРНЯКОВ. Улаан-Удэ хото, Соведүүдэй байшан. 1978 оной августын 9.

Алтан зула сэсэгтэ Аажам зунай хаһада Аятай зохидоноор Амархада хайхан даа. Ангир шара наран Аяар дөөрөөг шараад Миний хөөрхэн хани Минсэйг эхээр халуудаа. Годруулган урднан Горхон дээр ошомоний Ураскал долгинтой Урлдажа наадахамнай. Е. СУРМАЧАЙ фотозтод.

НАЙДАЛ. Ямар хайхан үгээ. Шүлдэг бадаг соо, дуунай аяла соо эдэлхэн үгэ. Сэдхээлэй найдал. Нанай найдал. Инар дуунай найдал. Зурхад дугээр, нолдны уринаар харагдахан хүнд найдала. Аналай ариун хубшэргэе бата найдамтай гарнууда найдала. Холын хүшэр замда, харгын хатуу бэрхэдэ хани нүхэртөө найдалга. Ургэж үндылгээн үри хүүтэдэй хүнэй сэргэ баха бэээ, сэсэгн нэрэ са- хиха бэээ гэжэ эмгэн буу- рал эхэн найдалга. Нарата сагаан дэлхэй дээр найда- жал ябахан наһамнай.

Хүнэй найдал харюулха- хаа үлүү хайхан юун бай- хаб. Гэбшэе бидэ ходоодоо энээн тухай наһажа ябадаг гурбид? Юрын үдэрнүүдэй юрьбэн дунда, элдэб эсэн эжэе божо хэрэгүүдэй нуба- рлан соо найдал тухай мар- таха ушар болодоггүй гү?

Алиба нэгэ газар ажа- лаар гү, али аяншалгаар ошоодоо агаарай онгодоо луунабди. Арба мянган ки- ломертэй үндэртэ алдуу эн- дуу хэлэгүй, заабол зүб за- маар заатагүй бидэниэ лет- чик хүрэхэ газартамнай хүр- гэхэ гэжэ бидэ найданабди. Ажабайдалда алиба нэгэ үбшэнэ дайрагдахдаа, хирургын хутага доро зоримгой жөбтөнэ д.и. Эмшин дүршэл шада- барда, эрдэм мэдээдэ этг- гөөбди. Гэбшэе, летчигто, врачта найдхан мэтээр хүн бүхэндэ найдана гүбди? Үгыл ха даа. Хүн бүхэн он- до ондоо хадан тингэнэ гүбди? Ойн модон үндэртэй набтартай, олон түмэн зон

хон. Мүнөө гэр бүлэ болон- гуй, аминдаа аялалт тунн түбшэн аялхайн болохой. Харин намтай сасуу бага ху- бүүннэй гушаа хүртэтэрэ на- магшаше абаагүй, эжитгөөэ хоюулаа байдаг. Колхоздо энэ тэрэ ажал хэбэн болоод ле, гол түлээ эжингээ хү- зүүн дээрэ байдаг тинимэ

НАЙДАЖАЛ ЯБААН НАГАМНАЙ

хүн. Хара нарайнаан хой- шоо эхэн бага хубүүгээ үлүү- үгэ эрхэлүүлдэг, бүхы най- дажа тэрээнэй холбоодог хон. «Энэл хубүүмни Honor- кон юм даа, бэрхэ хүн бо- лохон», — гэжэ ходоо эрхэ- лүүлэн үгэлжэ байха. Эсэ- ргүгүгөөр хоёр хубүүдэ үн- дэньг нугөөлөөнөө үлүүдэ болохон гайхалтай гүбди. Эрхэ хубүүн бидэнтэй энэ наадаггүйн хон. Вилан нээ дээр, бидэнтэй хонор, бидэнтэй ухаатай хүн гэжэ өөрыгөө тоолодог хон. Тин- мээ хүннэй бидшэе хэрэгсэ- дэггүй, ха-а-а хамарыншэе шугалаад табихадаа наа- тагшагүй нэмди.

Тингээртэ тэрэмнай хэндэ- шэе, бури багшадашэе тин- мээ бэлээр этгэхэгүй хүн болошоо хон. Зураг зураха- даа эхэ уран гартай байша- да. Вно гэжэ хамарыншэе бү- ришэе үргэдэдэ. Дунда хургуули дүүргэ- нэй энгээгээ хургуули Влад- восток хотын уран зурагай хургуулида оробо. Танигдаа

байха «найдалын» нимэ ха- роутай байшоо. Гэнэн хонгор үхибүүдэй сэдхээлдэ зарим багшанар- шэе эндүүгээр юм гү, али бодолой муулаа юм гү най- далгүйн үршэ тариха ушар гардаг. Намар колхозой картабын полн дээрэ аха- лагша классудай хургалдас востресник хэжэ байгаади. «Удэр хахалдай шахуу ажал байна. Эршэмтэйхэнээр, энэ- лхитэйхэнээр хүдэлдөө. Энэ үдэртөө би нолжаархия. Тин- гээдэ, би колхозой правлен- нээ машина эржэ абаад, үглөөдэр бүхы классаараа аршаан ошохооди», — гэжэ манай классай багша сонс- хообо. Бидээр хүнхын эхээр хүхибөөди. Машинаар, тэрэ муртөө бүхы классаараа ой, аршаан ошохо гэжэе бага- лоахда хэды эхэ байр гэ- шэ нэм. Бүхэли үдэрэ оро- дожо хүдэлдөө, боро хараа- наар бүхы хүдэлээрэ дүү- гэжэртхэн, сэсгэншэе наа, багшайнууд, үглөөдэрэй аяншалга тухай хөөрэлдэ- нээр гэр гэжэ тарабди. Харин үглөөдэршэе багша- манай колхозоо абаан ма- шиннаараа үбшэнгөө үбнэдэ ябашан байна. Видэ хур- гуулиа дүүргэн дүүрэгээрэ тэрэ багшын нэгшэе үгэдэ этгэдэггүй, элдэб нэрэ тар- гажаа ябаа бээбиди.

Этгэл найдабари. Ямар гүнзэгэй удхатай үгэнүүд ба! Хүн хүндэ найдаха ёһотой. Хүнэй найдабари харюулха ёһотой. Нимэ хүннэй сэдхэ- хэлээр хайхан гээд хэншэе холхээл. Найдал гэжэ сэдхэ- хэлэй шэнжэ мүн.

Түмэр замхайдай клубта «Гудок» гэжэн радиожурнал, «Түмэр замгай гварди» гэ- хэн кинолатори үгтэргэдэ- хэ. «Сувенир» гэжэ дуу, хөгжимэй ансамбль Хлагта хотын ажаалдай кон- церт, наада харуулхаар ошонхой.

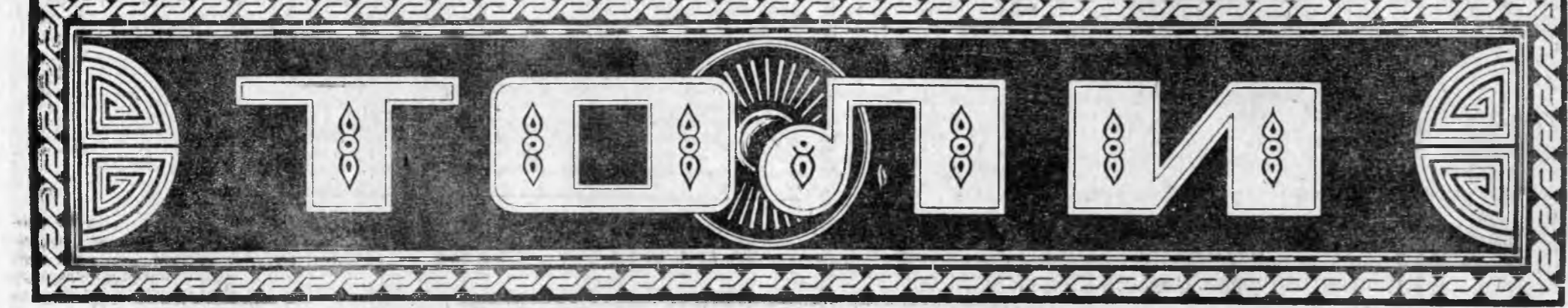
Ленинэй орденот мяха- консервын комбинадтай хү- дэлмэршэд мүнөөдэр, үг- лөөдэр Улаан-Удэ хото соогуураа аяншалха, му- зейнүүдэй танилсаха юм. Нарин сэмын комбина- дай соёлот ордоной «Про- мывка» гэжэн агитбригадын коллектив заһабрилга- бригадын хөдэйхтэй концерт харуулха, наада зугаа дол- гэхэ. Эдэнэр хойто үдэршэ Улаан-Удын районой ажал-

шадта ошожо катар на- эмхидэхэ байна. Барилгашадтай клуб коллектив, Улаан-Удэ ажаалдай сангадэг, амар- партай суг «Барилгаша- үдэртэ» зориулагдан бай- дой хүдэлмэршэд гэр бүл- лөөрөө ошожо амара, сан- гэрэ болоно. Парк соонь залуушуулай зугаа наадан дэлгэдэхэ байна.

Комсомолой арал дөр- августын 12—13-най үдэр- нүүдэ хотын ажаалдай сан- гэхэ, амара болоно.

Улаан-Удын аяншалга бо- лон эскурисин бюрото хүдэлмэршэдэй эмхид- хээн аяншалгада «Восто- сибелектромонтажная», мя- консервын комбинадай, про- бор бүтээлгын заводтай, про- метобсерваторин хүдэ- мэршэдэй, Благовешен- нээ эршэн айшад хабар- дажа, Улаан-Удэ, Хлагтэ хотонуд болон Новосел- ганск тосхон хүрэхэ.

Мүнөөдэр бүхэеэсээнэ соо- културинүүдэй үдэртэ XXV- дэ найдагалар, футболоор, бато докетболоор, городки шад- мэдэ, гэрэ һонорхойтой мурсы- нүүд эмхидхэгдэхэ байна. Бурядай АССР-эй 2- жагай ойн цэрэмжэтэ стади- ондоо найдагалар физкульту- ринүүдэй үдэртэ зориула- дан парад жагсаал үгдэл- нэй 10 часнаа эхилдэ юм. Т. БАДМАИН.

ХҮНЭЙ ХУБИ ЗАЯАН

— Мүнөөнэй Эдэрмэг хуу- ринһаа шанха хойшоо, мүн индээдгүй түрэхэн зайда Ухаандын буурал гэдэг гүн эхэ хубша номжыдэг бэлэй, — гээд 87 найхат Содном Жигжитов хөөржэ, наһаата болоно. — Бэээ хүсэжэ, гүсэд ангиушан боложо боха үдөөг тэндэ нэгэ юрз бусын томо аминтине хара- рahan хүм. Сагаа нара ба- ралдаа тээшэ дүтэлжэ бай- башы наа, айхабар жабар- бай, ойдо санашые эхэ, мо- риндон үбдэгөө тээ дээ- гүүр гэжэ хон ха. Халын наруулин талне ба- радэ нэгэ бишхан зурууд талмайханине харана ябатар- мин, ой соо сааханна хэбэр- тэй, мүшэрэй хухарха абан сууригатаа. Мориндоого жооло дары татажа, тэрэ үгэ тээшэ ангилаб. Нам- наа табяад сайжарга газарта гэжэ гү, сан буи бээтэй нэгэ гү буурал томо аминт ур- дурин гаража ябаа. Хан- дагайн гэжэ бэлэй гү, юун гэжэ бидэ хүсэд таяагүй болобошье, мориндоо хуу нүрэн буюжа, тэрэ дороо буу- гаа хүлгэдэ, нэгэ бага ариунда гарахынь хүлэжэ байн. Тэрэмин томо ту- рашы бош, харин туйлай томо баабай болошоо. Удэ- рэй наран тонгойхо, баруун үндэрэй саагуур хэлбэрин байгаа. Мүнөөнигөө ариунда гарамсаар хулахаанаар эш- хэрээдхиб. Тэрэмин хо- шоороороо газар шүүрэн, юушбөө даа унхидан мүшэ- жэ ябаан язатай аад, ми- ний абамсаараа, бага ха- жуушаа мушхан нагад, мүн тэрэл зан түхэл соогоо ша- наархан согзохо зуураа, хүл- эжэ байн буюу маня на- нуулаадхиб. Миниишье үнн бодолгоо болохо юмзон юу байха бэлэй, хэрбээ нурга- найн гол барлад лэ шаа- юлжархиб. (Тэрэ үдэ найн буутай болонон ябаб). Тэрэмин намхагад гэжэ нэ- харан унамсаара, айхабар шанга дөрбөтөйтөгөөр хэрч- рэн шашхажа, дороо хөбтэ- рэн модо шулуу наһа ха тийрэн тэршилжэ, унажа, бо- дожо байна. Би хэр үгһаа бууда бэрхэ, түргэн хүн нэм. Минд абна-абан соонь буу- даа үрдидэ нэн тула, дээр дээрээшэ хэды номо элгээжэрхиб. Тугаарай һэржэ-тэг боложо байгаа- ган амир гараха юмзон үгы, хүдэлнээшэгүй, хөбтэн. «Махэээ хүдэлтэб гү, гэжэ нэгэлхэн, үшөө нэгэ номо буугайнгаа сомгэ ругэ шаа- жархидэ дүтэлэн эржэ, буу- гайнгаа амаар хоншооршын этэрхэн, халанхай хөбтэ- гэдэ. Ой соо бидэ-бадаг гэ- жэ байхада, тэрэнэ үбжэ- гэжэ ходоорд, арһан, һэлэн хоёрынь абана, саадын тэндэ халгаа нэм. Туранхай байгаа. Мо- риндоо мордожо, гэр тээ- шэ бусжа ябахдаа, бо- соомин даярай ошон уни бу- тарна, эжэ хянгуй дуу дуу- лаха хүсэл түрээ. Тинн нэ-

гэ нимэ дуу өөрөө наһага дууланан хүм: Шэлын оройн сэнхүүргэ Шэшээрүүлэл даа моринемни. Сээжэсэн алаг зурхемни Баясуулнал даа тэнгэринни. Хадын оройн сэнхүүргэ Хазаартыни гүшээрүүлна. Харыхан алаг зурхемни Баясуулнал даа тэнгэринни. Мүнөөхи арһемни иота- гай сууга аңгуушад каража эхэтэ һонорхойнон ёһотоо- роол: «Пара маахайл даа», — гэжэсэн юм. Тингээд эшэжэ- нэй ямар шалтаанаар га- раһемни гайхалын эхээр гай- хаа бэлэй. Арһанинь ута- шаа 17 хоом боложо байгаа нэн. Энэ миний түрүүшымни болоод, һүүшымни баабай болоо нэн. Дээрэ дурсагда- ша дуумни тэрэ үсын аң- гуушадай дуратай дуушын болоо агша бэлэй. Зүгээр, энэмнай аяар 1910-аад оной үе ха юм даа! Тус дуун Содном Жигжи- товэй сэдхэл бодолой уян нугархай, аман үгэ бо- лон үлгээр түүүхэдэ айха- тар дуратай, мүн тэдэниэ тон найнаар мэдэхэ байн- нээ эршээнэ бишу. Урданай үлгээр, онтохо, домог болон бэлэлгэй дуу- нуудыне иматгал үгынь та- лаар найн мэдээд дүүрэнэ бэшэ, харин аялга болон тү- рээлтэгэйн газар гэжүү- дэн, жэншэдгүй найнаар мэ- дэдэг хүн юм. Урданай аң- гуушадай дууларга дуу- нуудһаа мүн лэ нэгынь ун- шахшадтайгаа һонорхолдо табижа дуран хүрэнэ. Ушараалал нүхэрэйн үгылээтэ наан, Уулын үндэртэ ябана гэжэртэй, Унгар хүхэ хубшынгөө Уушл хөшөгтөн хүрэнэ гэжэртэй, Ханилашлал нүхэрэйн асуугалал наан, Хадын үндэртэ ябана гэжэртэй, Хангай хүхэ хубшын өө Хайра, хөшөгтөн хүртэнэ гэжэртэй. Эгээл энэ дуун миний мэдэхэ дуун юм гэжэ тэрэ хөөрөдөг. Тэрэной намжаар энэ дуун 1800 онноо урда зохёгондой. Жигжитын Содном Жи- гитовий 1891 ондо Хөөрхын харьяага Шанаа гэжэ га- зарта түрэнэ байна. Тэндэ бага наһанинь үнгэрөө. Ба- гар эхэ эсгээшэ гээгдэйжэ, баншуулан барлаг боложо, үлдэжэ, хүдэлжэ ябаһаар даа юу борьобөө гэжэн хүм гэ- жэ хөөрөдөг. Арай гэжэ арбан таба наһатай болохоодо, тэрэл но- татайгаа үгытэй нэгэ үбгэ- нэй үршөөн «сахурта» бутай боложо, саашдаа хүннэй аялагаа агнууртай холбоһон хүн. Мүн тэрэл үеэр, тэрэ үбгэндөө уушан монгол бэшгэ заалгана,

Удэшын татаса олзотой... Ц. ЦЫБИКОВЭН фото.

Долоот заахан Догдой Дотор самсаараа олодон, Домбогор уралаа хүдэжэн, Долоон үбгэдэ адаглан, Дөлөөбор хургаа тэннйялган, Дорюун яисаар зааха юм. Эрхмн дууша хухыдөө Эгэ банн гэдэгдэ. Энэ дэлгэр байгаади Нимэ домбо бэлдэ гү? Урхан энэ домбын Уяхан эшэнэе барихада, Шанагын түхэлтэй юм байна. Далаа даһан табайн Данше хэрхо Догдойгоо Бээдэ няжа хэлэнэ. «Бэрхш. Толгойгоо үндүүлэ». Найган байжа дчулаха, Нугаран сайжа урха. Нимэ урхан домбоор Эжэл багханн хүдэлтэе Гүн сэсэингээ дундаһе Бэлэг болгон барнайб.

ОЙ ТАЙГЫН ОЛЗО ХУВУУН

Дайда дэлхэн номгон бай- хада, хүн зоной гэмн байха- даа гэжэ. Эр хүнэй эрдэмгү- дэ, эхээр хүнэй эрхэгүй бай- хан үедэ гэжэ. Ладай, Хүхэнэй гэжэ нэрэтэй аха дүү хоёр хоо тайгын газарта агнаха олоо хон ха. Ануушартай тайгада тала һуб бээдэрэ талшыхадан, урдан нэгэ үндэр аад, шэ- лүүнхүү хасуурин уузыр- та хоёр бүдүн үнээлнэй хабшүү хонхор соо харагада арбадэгхэн носээн аминтай арбадэгхэн харадаба. Ур- данай яабан Адай ахан жо- лоогоо татаад, номо сооли хогроо мнүүлүн элшээшэ ха. Хонхон яабан Хүхэнэй дүүнэ үрджэ, ахынгаа сары- сые ораад хэлбэ; — Байзалин аха! Яараха хэрэггүй. Энэшиа арваган- шые жэгүртэнише бэшэ. Тэдэ, кун акай шүдэр элшээб? Ангаргүйхэн оутээлд харай! — Гүгүрүжэ дүтэлэн хурса мөдэтэй Хүхэнэй сошомын эхээр сошожо, сүхарид гээд хэлбэ; — Аи бурхан үзэл! Нарай хубүүхэн хөбтэнэй. Юун гэ- шээб? Хэн хаха хал, хэнэй хөөрхэлхэн гэшээб? Арһан мансы соо арбажа- хаб хөбтэнэй хубүүхэншэе той- дороо караа аха дүү хоёр ахан шадлаараа хуугайлаб, ооолобод ха; — һөө, һөө-өө! Хэн биш

«Витаминудай фабрика» гэжэн гаршаг доро Ивалтын ОПХ-гай АБМ-эй агрега- дай начальник А. Шунко- вой статья. Энэ материал «Мурьсөөндэ хабаадагшын үгэ» гэлэн юрэхын гаршаг доро үгтөө. «Малей фермз- нүүдтэ—бардан хүрэээ тэ- жээлэ» — тошмо мэдээл- лүүдэй соголбори. КПСС-эй ЦК-гай июлиин Пленумэй шийдхэбэрнүүдэе эвбшэн хэлээлтэ ТАСС-эй мэдээ- сэлүүд. Хөөрдох хуудаһанда: «КПСС-эй ЦК-гай июлиин Пленумэй шийдхэбэрнүү- дые бөөдүүлхэ» КПСС-эй обкомой хүдөө ажахын та- һагые даагша нүхэр Б. Ни-

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ОЙ» ТИРАЖАН ДҮНГҮҮД

«Спортлото-2-ой» «Спортлото-2-ой» августын 5-да үнэгэргэдэйн 31-дэ тираж дүнгүүдэ Спортнива лотере- йнага управления согсолбо. «Спортлото-1-дэхн шүүбэрнүүд» таба-нэгэ номер таанан хүнүүд — 3.049 түхэриг, табан номер таагшад — 2.049 түхэриг, дүрбэн номер таагшад — 45 түхэриг, гурбан номер таанан хүнүүд 3 түхэриг абаха. «Спортлото-2-дехн шүүбэрнүүд» таба-нэгэ номер таанан хүнүүд — 2.443 түхэриг, табан номер таагшад — 89 түхэриг, дүрбэн номер таагшад — 64 түхэриг, гурбан номер таанан хүнүүд 4 түхэриг абаха. «Спортлото-2-ой» 1-дэхн шүүбэрнүүд: табан номер таанан хүнүүд — 10.000 түхэриг, дүрбэн номер таагшад — 152 түхэриг, гурбан номер таанан хүнүүд түлэгдэхэ. «Спортлото-2-ой» 2-дехн шүүбэрнүүд: дүрбэн номер таанан хүнүүд — 238 түхэриг, гурбан номер таагшад түхэриг абаха. «Спортлото-2-ой» 31-дэхн тираж шүүбэрнүүд августын 16-һаа сентябрийн 16 болоно түлэгдэхэ. (ТАСС)

«Харюузалга хала» гэлэн статья. «Впромстрой» арга бөдөршэ машина парк ашага- шнэ арга нүхээсэлүүд хай З. Карпнев гэлэ статья. «Турал орон дот- най» — тошмо мэдээ- нүүдэй соголбори. Гурбадахи хуудаһанда: «Мүнөөдэр — Физкул- туринүүдэй бүхэсоомо үдэр». Бурядай АССР Министруудай Совет дүрдэгхи физическ кул- тура болон спортын та- комитетэй түрүүлгэшэ Сергеевэй «Эдир наһа, шэ хүсэн, шадбар» гэлэ статья. «Бумбэрэг да- хония» — ТАСС-ай кор- пондентүүдэй хилын со- наһаа эльгээһэн мэдээ- нүүд. Дүрбөдехи хуудаһанда: Заншалта «Суботны г- ханай» материалнууд.

САГАЙ УЛАРИЛ

Тэнгэри сэлмэлгэтэй, бүр- хэлгэтэй байха, зүгөөр шинг поитон орохой гэжэ баг- саалдана. Үгөөгүүр хаа ха- нагуй ман унаха. Баруун хойноһоо секундн 5—10 метр хүсэтэйгээр халхиха. Үдэртөө 23—28 градус хү- рдээр дулаан байһаар хүлээ- гдэнэ. Хойто районуудта, Августын 13—14-най тү- нүүдэ бүрхээгэ байн хүлээгдэнэ. Зарим ногау та сар зуура Борон оя- адаарлажаһе магадгүй, руун тээшэ секундн 9—10 метр хүсэтэйгээр халхиха. Гүннидөө 5—10 үдэртөө —26 градус хүрээр дуу- ха байха.